

کتابخانه مرکزی مجلس شورای اسلامی
اداره کتاب و اسناد مجلس شورای اسلامی

راصدان آیت الله
Research Institute of Fundamental Studies

دانشگاه کوثر

کد اختصاصی همایش: 47181-1-0-7

3rd National

Confrence on language and literature
Well known figures and Celebrities

۱۶ اسفند ماه ۱۳۹۷

مشهد مقدس

زبان ادبیات با روش‌های
نوین بهشتی
مشاعر و مفاهیم

جلوه‌ی «عشق» در رباعیات خواجه ابوالوفا خوارزمی

منوچهر توسلی^۱، زکریا طغانی^۲

۱- دانش آموخته‌ی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه بیرجند

۲- دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد تربت حیدریه

چکیده

«عشق» از اساسی‌ترین و مهمترین مسائل عرفانی است که جنبش و حرکت ذرات هستی وابسته به وجود آن است. در تعریف عشق سخنان زیادی بیان داشته‌اند و هر کس به اقتضای درک و فهم خود از عشق سخن گفته است. با نگاهی عرفانی، عشق بال پرواز روح است به آنجایی که با عقل نمی‌توان به آن رسید و می‌توان آن را کامل کننده‌ی روح انسانی دانست. خواجه ابوالوفا خوارزمی از عرفا، شعرا و کبار خوارزم در قرن نهم می‌باشد که عشق در روح و جانس متجلی گردیده و در آثار وی متبلور شده است. او عاشق شده و درد عاشقی را درک کرده است. از عشق جسمانی و مادی فراتر رفته و از عشق الهی و روحانی صحبت می‌کند. در این پژوهش نیز که به شیوه‌ی توصیفی-تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای انجام گرفته، پس از نگاهی مختصر به مقوله عشق و بیان زندگی، احوال و افکار خواجه ابوالوفا، برای دستیابی به مفهوم عشق در شعر وی، رباعیاتش مورد واکاوی قرار گرفت. حیات بخش بودن، درمانگری دردها، محرک اصلی عاشق بودن، کشف ضمائر، عامل تهذیب نفس و چراغ راه و هدایتگر بودن از جمله ویژگی‌های عشق است که در رباعیات خواجه مشهود می‌باشد.

واژگان کلیدی: خواجه ابوالوفا خوارزمی، پیر فرشته، عشق، رباعیات.